

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:488

av Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M)

Utvärdering av vindkraftens samhällsnytta och kostnader

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera samhällsnyttan och kostnaderna för vindkraftsutbyggnaden i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att redovisa kostnaderna för den vindkraftsutbyggnad som hittills har gjorts och totalkostnaden när det är färdigutbyggt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har en mycket klimatvänlig elproduktion genom vattenkraft, kärnkraft och förnybara energislag som vindkraft och biobränslen. En långsiktigt stabil och hållbar energiförsörjning till rimliga priser är av största vikt för människor och företag i Sverige. Sverige har redan nu nått och passerat EU-målen för förnybar energi och förnybar energi i transportsektorn, vilket är mycket positivt.

Vatten- och kärnkraften är fortfarande de helt dominerande elproducenterna på cirka 125 TWh per år tillsammans. Den stora utmaningen för det svenska samhället ligger i att ställa om transportsektorn från fossila bränslen till mer utsläppsnåla alternativ, transportsektorn står nämligen idag för nästan en tredjedel av landets utsläpp medan vår elproduktion är mycket utsläppsnålt.

Då vindkraft är beroende av vinden kräver den alltid reglerkraft som exempelvis vattenkraft. En omfattande ombyggnad av vårt kraftnät på minst 60 miljarder kronor skulle behövas om mer vindkraft byggs i Sverige, och då grannländer som Danmark och

Tyskland saknar god reglerkraft efterfrågar de i första hand import av svensk och norsk vattenkraft, och inte svensk förnybar el. I detta sammanhang ter sig Sveriges enskilda planeringsmål för vindkraften på 30 TWh år 2020, som skulle innebära en dryg tredubbling av nuvarande vindkraftsproduktion, inte helt genomtänkt. Att ensidigt peka ut höga planeringsmål endast för vindkraften, när Sverige behöver mer stabil snarare än oregelbunden elproduktion, kan ifrågasättas ur energisäkerhetssynpunkt. Det är också viktigt att ta hänsyn till natur och närboende när man placerar vindkraftverk och att kommunernas vetorätt respekteras.

Mot denna bakgrund är det underligt att det inte finns några exakta siffror på vad den planerade vindkraftsutbyggnaden kommer att kosta skattebetalarna och inte heller på vad den kostat hittills, men det lär röra sig om miljardbelopp. Vindkraftsleverantören garanteras nämligen inkomst genom elcertifikaten vare sig vindkraftverken producerar ström som kan användas eller inte. Då kunderna kan välja denna elkraft till ett högre pris redan idag bör vindkraften kunna stå på egna ben. Sverige har redan en klimatvänlig elproduktion, och en kraftig vindkraftsutbyggnad gör inte samma nytta, varken för miljön eller samhällsekonomiskt, i Sverige som den skulle göra i länder som idag använder sig av fossila bränslen i högre utsträckning.

Än mer märkligt blir det att regeringen i den maritima strategin har aviserat att man avser satsa på utökat tillstånd för utbyggnad av havsbaserad vindkraft.

Självfallet är elproduktion från olika energislag mycket bra. Vindkraft är en viktig ingrediens i den svenska elproduktionen i flera avseenden. Men målet för framtida vindkraftsproduktion verkar något överdimensionerat och en helhetssyn på samhällsnyttan saknas i denna kontext. Svenska företag och hushåll behöver en tillförlitlig energiförsörjning till rimliga priser. Därför bör det göras en översyn av möjligheten till en utvärdering av kostnader och samhällsnytta av vindkraftsutbyggnaden i Sverige.

Sten Bergheden (M)

Lars-Arne Staxäng (M)